

6. Зыков В.В. Основы информационной культуры: Учеб. Пособие для вузов.-Тюмень: Изд-во Тюмен. Гос. Ун-та, 1999.-196с.].
7. Мурашковская И.Н. Работа учеников с картотекой // Школьные технологии.-2001.-№2.-С.158-160.
8. Педагогика / Под ред.. П.И. Пидкасистого.-М.: Пед. общество России,1998.-с.188.
9. Сливка С.С. Інформаційна культура юриста.-Івано-Франківськ, 1996.-С.155.

Ю.М.Короткова

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВІДДІЛЕНЬ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ГРЕЦІЇ

В статье рассматриваются структурные особенности учебных планов девяти университетских педагогических отделений начального образования Греции, а именно определяются типы учебных дисциплин и способы их группирования.

In the article of Korotkova Yuliya "The structure of the plans of the pedagogical departments for the preparation of primary-school teachers in Greece" the structure of curriculums, types of disciplines of 9 pedagogical university departments for the preparation of primary-school teachers are discussed.

Стрімкий розвиток науки, техніки, технологій, який є відмінною ознакою сучасності, вимагає відповідних темпів оновлення змісту освіти, у тому числі і педагогічної, що має знайти своє відбиття перш за все у змісті навчальних планів освітніх педагогічних закладів. У цьому плані, на нашу думку, великого значення набуває критичне вивчення та застосування позитивного досвіду країн зарубіжжя. Цікавим з цього приводу може стати досвід грецької педагогічної науки, який у нашій країні є зовсім не дослідженим.

Мета статті – подати характеристику структури навчальних планів університетських педагогічних відділень початкової освіти Греції, а саме визначити типи навчальних дисциплін та способи їх групування.

Педагогічні відділення початкової освіти при університетах Греції розпочали свою діяльність з 1984 року. До цього підготовку вчителів початкових класів здійснювали педагогічні академії, які були середньо-спеціальними освітніми закладами. Перед тим, як розпочали свою діяльність новостворені педагогічні відділення, відбулися дуже важливі зміни у системі вищої освіти. Так, згідно статті 16 Конституції Греції, в якій проголошувалася свобода дослідницької і викладацької діяльності й повна автономія вищих навчальних закладів, а також завдяки надання останнім законом 1268 від 1982 року статусу юридичної особи підтвердилось право університетських відділень розроблювати самостійно навчальний план відповідно їх можливостей, запитів студентів і майбутніх науковців і відповідно сучасних потреб грецького громадянина. Особливо важливим це було для педагогічних відділень, які прийшли на зміну педагогічним академіям, що протягом 57 років готували вчителів початкових класів за навчальними планами, розроблюваними Міністерством національної освіти та релігії Греції [1]. Таким чином, з моменту створення педагогічних відділень початкової освіти і до сьогодні навчальний план розробляється самим відділенням і затверджується на Генеральному Зібранні цього відділення.

Розглянемо структуру навчальних планів дев'яти педагогічних відділень початкової освіти Греції.

Кожне відділення має свою власну структуру навчального плану, дотримуючись різних підходів до групування навчальних дисциплін.

Так, Афінське та Патрське педагогічні відділення групують навчальні дисципліни за назвами кафедр, що складають ці відділення. Тобто кожна кафедра подає свій набір навчальних предметів. Окрім цього, Патрське педагогічне відділення пропонує окремо цикл предметів з естетичного виховання.

У навчальному плані педагогічного відділення Александруполя перелік навчальних дисциплін являє собою загальний список предметів без розподілу на кафедри, окремо подається список предметів спеціалізації.

У навчальному плані Салонікського педагогічного відділення усі навчальні дисципліни об'єднані у так звані цикли, які відповідають певним галузям знань.

Педагогічне відділення Рефімно, як Афінське і Патрське, групує навчальні дисципліни за кафедрами, але на відміну від Афін і Патр, усі навчальні дисципліни об'єднані у галузі знань.

Педагогічні відділення Флорін, Родосу та Волосу, які не мають розподілу на кафедри, об'єднують навчальні дисципліни за галузями знань.

Щодо педагогічного відділення початкової освіти Янін, то тут пропонується зовсім інша структура навчального плану. Окрім групування навчальних дисциплін у цикли за галузями знань, подається групування за сполученням галузей знань. Так, з кожної галузі обирається 1-2 дисципліни, які викладаються у взаємозв'язку одна з одною, тобто йдеться про широке й цілеспрямоване застосування міжпредметних зв'язків.

Також не спостерігається однастайності у визначенні типів навчальних дисциплін на дев'яти педагогічних відділеннях початкової освіти. Загалом існують такі типи: обов'язкові дисципліни, відносно обов'язкові, навчальні дисципліни за вибором, навчальні дисципліни за вільним вибором, сполучення дисциплін, предмети спеціалізації.

Зауважимо, що вісім з дев'яти відділень мають так званий кістяк навчальних дисциплін – це обов'язкові дисципліни. І тільки Салонікське педагогічне відділення вважає, що не повинно бути навчальних предметів, які були б обов'язковими для вивчення усіма студентами.

Щодо групи відносно обов'язкових навчальних дисциплін, дисциплін за вибором та за вільним вибором, то вважаємо за необхідне пояснити наступне.

Педагогічні відділення Волосу і Патр усі названі три типи ототожнює і називає “предмети за вибором”.

Педагогічні відділення Салонік та Флорін виділяють відносно обов'язкові навчальні дисципліни. Так, з кожної запропонованої галузі знань студент обирає для вивчення необхідну кількість предметів.

Щодо Афінського відділення то відносно обов'язкові навчальні дисципліни складають тут окрему групу предметів, що пропонуються кожною кафедрою, і лише з них студент обирає для себе необхідну кількість.

Також існують ще дві категорії предметів: предмети спеціалізації та сполучення галузей знань. Перша категорія предметів наявна на відділеннях Александрополя і Волосу. Сполучення галузей знань застосовується в Янінах і йдеться про чотири "пакета" предметів (по 9 у кожному) з різноманітним кожного разу сполученням предметів різних галузей знань.

Кожній навчальній дисципліні відповідає певна кількість дидактичних монад. У навчальному плані обов'язково зазначається скільки саме дидактичних монад повинен набрати студент для отримання диплому. Так, на Афінському педагогічному відділенні студенти зобов'язані набрати 188 дидактичних монад, при чому 152 монади дають обов'язкові та відносно обов'язкові навчальні дисципліни і 36 – навчальні предмети за вибором. Кожній обов'язковій дисципліні відповідає 4 дидактичні монади (тобто дана дисципліна викладається 4 години на тиждень), у той час, як предметам за вибором відповідає 3 монади (ці предмети викладаються 3 години на тиждень).

Отже, структуру навчальних планів педагогічних відділень початкової освіти Греції можна представити у наступній таблиці.

Таблиця 1

Структура навчальних планів та типи навчальних дисциплін

Педагогічне відділення	Особливості групування навчальних дисциплін	Типи навчальних дисциплін
Афіни	Групування навчальних дисциплін за	Обов'язкові, відносно обов'язкові, за

Педагогічне відділення	Особливості групування навчальних дисциплін	Типи навчальних дисциплін
	кафедрами	вибором
Александруполь	Загальний перелік дисциплін, цикл предметів спеціалізації	Обов'язкові, за вибором, предмети спеціалізації
Волос	Групування навчальних дисциплін за науковими галузями	Обов'язкові, за вибором, предмети спеціалізації
Яніни	Цикли дисциплін за науковими галузями, сполучення наукових галузей	Обов'язкові, відносно обов'язкові, сполучення наукових галузей
Салоніки	Цикли дисциплін за науковими галузями	Відносно обов'язкові, вільного вибору
Рефімно	Групування наукових галузей за назвами кафедр	Обов'язкові, відносно обов'язкові, вільного вибору
Патри	Групування навчальних дисциплін за кафедрами, естетичний цикл	Обов'язкові, за вибором
Родос	Групування навчальних дисциплін за	Обов'язкові, вільного вибору

Педагогічне відділення	Особливості групування навчальних дисциплін	Типи навчальних дисциплін
	науковими галузями	
Флоріни	Групування навчальних дисциплін за науковими галузями	Обов'язкові, відносно обов'язкові, вільного вибору, предмети спеціалізації

Таким чином, кожне педагогічне відділення початкової освіти самостійно розробляє навчальний план. Звідси спостерігаємо розбіжності у структурі останнього на дев'яти педагогічних відділеннях. Найбільш популярним є принцип групування навчальних дисциплін за науковими галузями (педагогічні відділення Волосу, Салонік, Родосу, Флорін). Другу позицію займає принцип групування дисциплін за кафедрами (Афіни, Патри, Рефімно). Педагогічне відділення Александрополя пропонує загальний перелік навчальних дисциплін та цикл предметів спеціалізації. На увагу заслуговує досвід Янінського педагогічного відділення, яке, окрім групування дисциплін за науковими галузями, пропонує так званий принцип сполучення наукових галузей з метою активного застосування міжпредметних зв'язків.

Щодо типів навчальних дисциплін, то всі педагогічні відділення, крім Салонікського, виділяють обов'язкові дисципліни. Інші типи навчальних дисциплін (відносно обов'язкові, за вибором, вільного вибору та предмети спеціалізації) варіюються від відділення до відділення.

Література

1. Αντωνίου Χ. Η εκπαίδευση των Ελλήνων δασκάλων (1828 - 2000). – Αθήνα Ελληνικά Γράμματα, 2002. – 482 σ.